

The Secretariat for International Forestry Issues

TEMA RYSSLAND

SIFI stärker Sveriges engagemang i internationella skogsfrågor

TRÄMARKNADEN I NORDAFRIKA,
MELLANÖSTERN OCH JAPAN

sid 3

SVENSK-RYSKT
FORSKNINGSSAMARBETE

sid 8

THE DEVELOPMENT OF THE RUSSIAN
FOREST SECTOR BY 2020

sid 4

WWF'S VIEW ON THE RUSSIAN
DEVELOPMENT

sid 9

UTBILDNINGSSAMARBETE MED RYSKA
UNIVERSITET

sid 5

UNFF 9
I NEW YORK

sid 10

UTMANINGAR FÖR RYSKT
SKOGSBRUK

sid 6

MEGATRENDER PRESENTERAS
PÅ KSLA DEN 8 JUNI

sid 10

RESTRICTIONS FOR
RUSSIAN EXPORT

sid 8

SKOGSKONVENTIONEN
OCH UNFF 10

sid 11

LEDAREN

SIFI:s NYHETSRESEN GÖR NÅGRA läsvärda nedslag i frågor som påverkar den svenska skogssektorns utveckling. Vi presenterar utvecklingen för trämarknaderna i Nordafrika, Mellanöstern och Japan. Händelserna i just dessa områden har dominerat nyhetsflödet under de senaste månaderna. Effekterna av utvecklingen visar på vikten för skogssektorn att följa de stora händelseförloppen i världen. Förändringarna går allt snabbare rörande t ex demografiska faktorer, råvaruflöden och teknikutveckling. Livsmedelspriset i Tunisien har uppenbarligen en direkt påverkan på virkespriset i Norrland!

Detta nummer har tema Ryssland. Vi tittar närmare på utvecklingen fram till 2020 och belyser landets utmaningar. De ryska professorerna Alexander Alekseev och Andrey Selikhovkin presenterar två scenarier för den ryska utvecklingen som låg till grund för 2008 års skogspolitik. Dr. Mats Nordberg utgår från sin forskning

och sin mångåriga erfarenhet från arbete i Ryssland när han plockar ut fem utmaningar för landet. Indulis Kovisārs redogör för orsakerna till att Latvijs Finieris har stoppat importen från Ryssland. I den sista temartikeln presenterar skogsdirektör Elena Kulikova WWF:s syn på utvecklingen.

Dr. Lennart Ackzell ger sin syn på UNFF-mötet i New York där det internationella skogsåret 2011 lanserades. Departementsrådet Anders Lönnblad blickar sedan fram mot kommande UNFF-möten. Vårt sista nedslag i nyhetsbrevet handlar om ett samarbete med den amerikanska tankesmedjan Rights and Resources Initiative som mynnar ut i ett seminarium om megatrender den 8 juni här på akademien.

Fredrik Ingemarson, redaktör

Moderna böcker ifrågasätter biståndet

REIDAR PERSSON, KOMMITTÉN FÖR INTERNATIONELLA SKOGSFRÅGOR

Bistånd till skog har minskat under en följd av år. Nu hoppas många att REDD ska betyda en drastisk förändring. För en tid blir det kanske så, men risken finns att REDD blir dödsstöten för skogsbiståndet. Vi har lovat runt och hållit tunt många gånger förr. Vad göra?

Jeffrey Sachs, som håller i UN Millennium Project, hävdar att det som primärt krävs är mera pengar. Biståndsorganisationers propagandaavdelningar ställer naturligtvis upp på den tesen. Praktiskt taget alla författare, t ex Easterly, Moyo, Glennie och Tallroth (dock inte Sachs), är mycket kritiska till hur biståndet i dagsläget bedrivs. En del tycker att traditionellt bistånd ska avvecklas.

Den färskaste tunga rapporten har skrivits av biståndsforskningens "grand old man" Göran Hydén. I boken *Bistånd och utveckling* beskriver han hur han i dagsläget ser på bistånd till Afrika. Det går inte att sammanfatta de viktigaste teserna på några rader utan det enda vettiga är att studera boken. Hydén kritiserar bl a modeord inom biståndet, som "fattigdomsbekämpning", "god samhällsstyrning" och "satsning på sociala sekto-

rer". Ord som ingalunda alltid är viktiga i u-länder, det viktigaste är att de är politiskt inne i givarländerna. De kan låta bra, men det är svårt att få t ex sjukvård och utbildning att bli uthålliga om det inte skapas förutsättningar för tillväxt. Stöd till jordbruk och dylikt har dock inte varit populärt under senare år.

Hydén "hädar" och riktar kritik mot t ex Logical Framework Analysis, fixeringen vid mätbara resultat, övertron på god samhällsstyrning och andra heliga begrepp. Jag håller med om mycket av kritiken. Problemen som beskrivs beror lika mycket på givarna som på mottagarna. Avsaknaden av fältprojekt gör att givarnas fältkontakt minskar och mycket blir teori.

Det går säkert att hitta svagheter i kritiken från Hydén och andra. Dock är det inte särdeles klokt att bara vifta bort den. När det framtida biståndet (inklusive skogsbiståndet) diskuteras så måste vi nog ta ställning till den upplysta kritiken. Det bistånd som gavs på 1960-talet var kanske det som var rätt och möjligt då, men hur ser det skogsbistånd ut som är rätt 2011? Jag känner mig mycket osäker! ○

Trämarknaden i Nordafrika, Mellanöstern och Japan

Utvecklingen i Nordafrika och Japan har dominerat under de senaste månaderna. En fjärdedel av de svenska sågverkens totala export går till Nordafrika och Mellanöstern, medan exportandelen har minskat till Japan under de senaste åren. De demografiska faktorerna som styr utvecklingen på längre sikt pekar åt olika håll för två av Sveriges största exportmarknader.

FREDRIK INGEMARSON, PROJEKTLEDARE, SIFI

Marknaden återhämtar sig sakta i Nordafrika

Magnus Niklasson från Skogsindustrierna meddelar att marknaderna i Nordafrika fungerar igen, med undantag av Libyen som är stängt för handel. Efterfrågan och leveranser återhämtar sig sakta men säkert. Den svenska handeln till Egypten, som i princip låg nere en månad efter krisen, är idag fortfarande begränsad men på uppgång.

Exportvolymerna till Nordafrika är 2,4 miljoner m³, medan andelen till Mellanöstern är liten. Furuleveranser dominerar, medan granandelen är marginell. Till sammans står de för 24 % av exporten av sågad vara från Sverige. Egypten är den enskilda största marknaden i Nordafrika med en import på 1.1 miljoner m³ från Sverige (9 % av exportmarknaden). Under de senaste åren har den nordafrikanska marknaden köpt stora volymer, varit prisledande på furu och ställt specifika krav. Marknaden har även fungerat väl under lågkonjunkturen.

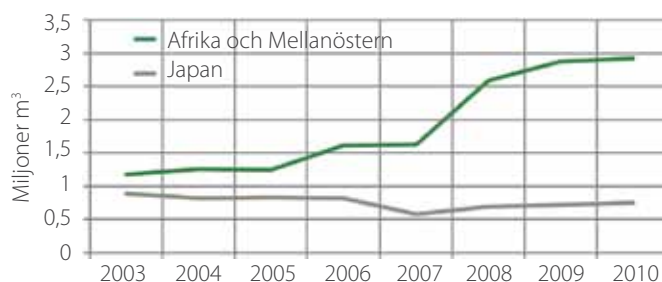
Japan behöver bygga nya bostäder i trä

Jordbävningkatastrofen i Japan har drabbat landets nordöstra del med full kraft. Ofta leder jordbävningar till att andelen nybyggda hus i trä ökar. Under 2009 byggdes drygt 800 000 hus i Japan. Uppskattningsvis har 100 000–150 000 hus förstörts. Myndigheterna meddelar att ca 30 000 tillfälliga bostäder omedelbart behöver byggas för de hemlösa.

Tittar man på den japanska produktionskapaciteten av byggmaterial så har plywoodindustrin påverkats mest av katastrofen. Den är till stora delar belägen i det drabbade området. Sågverken är inte lika hårt drabbade, men produktionen hämmas eftersom det för det första råder brist på olja/energi och för det andra så fungerar inte logistiken.

Japan producerar normalt ca 12–13 miljoner m³ sågade trävaror, till stor del på importtimmer (ca 6 miljoner m³). Japan är den sjätte största exportmarknaden

för de svenska sågverken med 750 000 m³ under 2010 (6,5 % av exporten).

Exporten till Nordafrika och Mellanöstern har vuxit kraftigt under de senaste åren, medan Japan har minskat sina andelar.
Källa: Skogsindustrierna

Effekterna på den svenska exportmarknaden

Niklasson påpekar att en mycket hög andel av befolkningen i Afrika och Mellanöstern består av unga människor, vilket kommer att fortsätta att driva på en ökad efterfråga på trä för byggnation på lång sikt. Vidare bedömer han att volymerna till Nordafrika och Mellanöstern i år blir lägre än vad företagen budgeterat. Emellertid verkar det sannolikt att leveranstakten kan vara tillbaka på fjolårets nivå åtminstone under det fjärde kvartalet.

Lars-Göran Sandberg på Timwood AB poängterar att husmarknaden i Japan under de senaste åren har minskat. Återuppbyggnaden kommer att märkas i orderböckerna inom ett halvår då uppbyggnaden av permanenta hus kommer igång. Han lyfter fram den åldrande befolkningen i Japan som på sikt leder till ett minskande behov av byggnation. Inom de närmaste 3–4 åren kommer det att ske 70 000–100 000 fler nybyggnationer på grund av jordbävningen och tsunamin. Han påpekar dock att ökningen är marginell i jämförelse med expansionen av den kinesiska importmarknaden, vilket ni kan läsa mer om i SIFI:s första nyhetsbrev. ○

The development of the Russian forest sector by 2020

*A naturally dynamic landscape by the Ural Mountains.
Photo: Per Angelstam.*

Main challenges for a successful development of the Russian forest sector are related to the availability of funding, to increased production of wood products with high added value, and to the present overuse of accessible forest.

ALEXANDER ALEKSEEV AND ANDREY SELIKHOVKIN
SAINT PETERSBURG STATE FOREST TECHNICAL ACADEMY

During the strategy development for the Russian forest sector in 2008, two scenarios of the development up to 2020 were projected. The first scenario is based on an extrapolation of existing development trends of the forest sector without special government supporting programs, the second is an innovative scenario based on a state support program and a faster economic growth in the forest sector.

The projection points to a doubling of the consumption of paper and cardboard from 2007 to 2020, while the value of furniture consumption will increase five-fold. However, the trade balance in paper, board and furniture has been negative over the last decade and the question is whether Russia can reverse that trend.

THE STATE FOREST SECTOR IS CRUCIAL IN NORTH-WEST RUSSIA

The national gross product of the forest sector was only 1.3 % during 2007. Still, forestry is of great importance for the employment on the countryside and, in addition, it is of crucial importance for several regions close to Sweden such as Karelia, Vologda and Arkhangelsk. After the break-up of the Soviet Union, the forest sector has had a negative development and forest management ac-

tivities have decreased substantially, with the area of final felling reduced to one half and the construction of forest roads to one-third of their levels during the late Soviet period.

Globally, the production of forest products has increased strongly between 1990 and 2010, while the development in Russia has been the opposite even though the country has one of the world's largest forest resources. The volume of sawn timber has fallen to one third, while paper, paperboard and pulp production has decreased with 10–20 %. Plywood production goes against the general trend with an increase of 75 % between 1990 and 2007. In 2007, half of the harvested roundwood was processed in Russia, while one quarter was exported and the remaining quarter was consumed domestically as logs or firewood. After the introduction of wood export duties, the export share of roundwood has declined.

THE DEVELOPMENT 2007–2020

Two scenarios of development from 2007 to 2020 have been projected.

Scenario 1 is based on current trends, without governmental assistance programs, and implies investments in the sector at c. 16 billion Euros.

Scenario 2 foresees innovative development with the help of a state support program, and implies investments in the sector at c. 30 billion Euros.

According to the projections, the first scenario would lead to an increase in sawnwood and pulp production by 40 %, in paper and paperboard production by 25 %, whereas the value of furniture production would be close to doubled. Scenario 2 would result in a doubling of the production of sawnwood, paper, pulp and board, whereas the value of furniture would increase four times.

Today, the areas that have the highest levels of logging activities and where forest industries are most developed are north-western Russia and Siberia, and according to estimates they will continue to deliver the bulk of the raw material. However, the Far East, driven by fast developments in China, is expected to increase its harvesting levels sharply. Crucial to the successful development under the second scenario is a fast positive global development and improved cooperation between the state and the private sector (e.g. through government investment funds, improved infrastructure for production and exports, tax incentives) which create confidence for investment and hence innovation. The main challenge is to provide a fast

expansion of the forest industry. In this context, Russia is studying other countries with a strong performance in the forestry sector, such as the United States, Canada, Germany, Finland and Sweden. Bio-energy was not included in the analysis, but is becoming increasingly important and already attracts foreign investors. One example is the world's largest pellet plant currently under construction outside Saint Petersburg. ○

The Russian forest sector

Use of harvested roundwood in 2007

To industrial processing – 104 mill. m³

Export of roundwood – 49 mill. m³

Local roundwood consumption and fuel wood – 54 mill. m³

Use of industrial timber in 2009

Sawmilling – 35 %

Pulp and paper production – 29 %

Wood-based panel production – 10 %

Plywood production – 6 %

Export – 20 %

Forest sector share in 2007

of the national gross product – 1.3 %

of total export gains – 3.2%,

of industrial employment – 3.2%

of total investments – 1.5%

Utbildningssamarbete med ryska universitet

VILLIS BRUKAS, FORSKARE, SLU

SKOGSFAKULTETEN VID SLU bedriver ett alltmer utvecklat utbildningssamarbete med ryska universitet, inte minst med S:t Petersburgs skogstekniska akademi (STA). Sedan 2003 har 18 STA-studenter genomgått ett-årskurser på avancerad nivå inom ramen för Euroforester-programmet i Alnarp. SLU har också koordinerat ett EUTempus-projekt som startat ett nytt masterprogram vid STA år 2009, FORest Policy and Economics (FORPEC). Det är det första skogsrelaterade masterprogrammet i Ryssland som helt och hållet ges på engelska och som är baserat på kursblock och på studentcentrerat lärande. För närvarande utgör ryska, före detta Euroforester-studenter kärnan i FORPEC:s lärarteam.

Framtiden för samarbetet kan betraktas som ”lovande men skrämmande”. Det finns goda skäl att tro på ett fortsatt fruktbart samarbete. STA välkomnar svenska studenter att delta i kurser i S:t Petersburg eller att skriva examensarbete i Ryssland. För att det ska kunna realiseras krävs dock en ändrad attityd hos de svenska jägmästarstudenterna, de måste vara villiga att lämna

Den första gruppen av FORPEC-studenter i den nyrenoverade PC-lokalen. Foto: Villis Brukas.

den ”bekväma zonen” och att istället våga uppleva äventyr utomlands.

En uppenbar utmaning för samarbetet är den kommande studieavgiften för studenter som kommer till Sverige från länder utanför EU. Vårt hopp är att STA formellt ska få status som strategisk partner till SLU, vilket skulle möjliggöra att studieavgifterna inte tillämpas för STA-studenter. ○

Utmaningar för ryskt skogsbruk

Nordvästra Ryssland sträcker sig från Finlands gräns till Uralbergen och här ligger länen/ republikerna Murmansk, Karelen, Arkhangelsk, Komi, Leningrad, Vologda, Novgorod och Pskov. Området innefattar bara 10 % av Rysslands skogsareal, men står för omkring 25 % av landets avverkningsvolym, 63 % av pappersproduktionen och 28 % av den sågade varan.

MATS NORDBERG, FORSKARE VID SLU OCH KONSULT I INTERNATIONELLA SKOGSFRÅGOR

I stort sett hela exporten av rundvirke till Norden sker från detta område och de flesta nordiska investeringar i den ryska skogssektorn har skett här. Det finns därför många skäl att fokusera på detta område när man som svensk diskuterar utmaningarna inom ryskt skogsbruk.

UTMANING 1 – OJÄMN ÅLDERSFÖRDELNING

När Sovjetunionen under 1930-talet beslöt om en snabb uppbyggnad av skogsindustrin, påbörjades storskaliga avverkningar i de norra europeiska delarna av landet. Idag ligger avverkningsvolymerna i de områden som man gick över med dessa koncentrerade avverkningar långt under de nivåer som avverkades under respektive områdes toppår och så riskerar det att förbli tills den självföryngrade skogen nått mogen ålder och åter kan avverkas. Problemet med detta sätt att sköta skog är uppenbart – det innebär att industri och arbetstillfällen i en skogskommun får toppår en gång per århundrade!

Utmaning nummer ett för Ryssland är därför att omskapa sina skogstillgångar till en mosaik av skog med olika ålder eller rotationstid, vilken kan medge jämn avverkning över tiden. Det här är en process som många skogsländer gått igenom och Ryssland utmärker sig främst såtillvida att behovet att vidta åtgärder kommit senare på grund av landets enorma skogstillgångar.

UTMANING 2 – BÖRJA SKÖTA SKOGEN

Stora delar av nordvästra Rysslands skogar är självföryngrade tidigare granmarker där lövinslaget ökat kraftigt eftersom mycket litet röjning utförts. Eftersom lövträdens utveckling kulminerar tidigare än barrträdens och i kombination med att gallring fortfarande är ovanligt, går en stor del virkesproduktionens värde förlorad.

Den stora spridningen över trädslag, dimensioner och kvaliteter gör det också svårt att få ut ett bra ekonomiskt resultat från slutavverkningarna. Sågtimmerandelen i ryska skogar ligger ofta bara kring 30–35 %. Det gör att om lokal massaindustri saknas eller betalar ett för lågt pris för massaveden, så måste sågtimmerpriset betala hela täckningsbidraget från avverkningarna.

UTMANING 3 – SKOGSINDUSTRIN

I Sverige skapar vi genom gallring slutavverkningsbestånd som är relativt jämna ifråga om trädslag, dimensioner och kvalitet. Vi tänker nog sällan på att en förutsättning för ett sådant skogsbruk är att det finns jämnt utspridda fabriker som efterfrågar gallringsvirket. Så är inte fallet i nordvästra Ryssland. I hela Arkhangelsk län (skogsareal 22,3 miljoner hektar) finns bara två områden med massaindustrier; Arkhangelsk i norr och Kotlas i sydöst. I Komi (skogsareal 30 miljoner hektar) finns

TDT55 tillverkas fortfarande i Petrozavodsk. Dags att lämna gamla metoder för avverkning och skötsel? Foto: Mats Nordberg.

endast ett sådant område, runt staden Syktyvkar.

Den relativa bristen på inhemsk massaindustri har inneburit att export av massaved blivit en nödvändig del av skogsskötselns finansiering i nordvästra Ryssland. Landets regeringsbeslut 2007, att successivt införa exporttullar på uppemot 50 Euro per kubikmeter, var därför ett hårt slag mot skogssektorn i området. Om rundvirkesexporten ska ligga kvar på den låga nivå som blev följd av virkestullarna, måste den inhemska skogsindustrin byggas ut mycket snabbt. Detta var också regeringens intention, men den internationella krisen och kraftigt sänkta oljepriser verkar ha kommit emellan. Oljan utgör ett mycket viktigt tillskott i Rysslands ekonomi. Staten kan på olika sätt styra en del av dessa intäkter till strategiska investeringar, men bara om det finns ett tillräckligt överskott. Av 83 län (republiker och motsvarande) i Ryssland är knappt 60 beroende av statliga bidrag. Under år av låga oljepris blir det därför inte mycket pengar kvar till investeringsprojekt.

Ett alternativ till inhemska investerare är utländska, men osäkerheten kring virkestullarna verkar ha minskat deras intresse åtminstone för tillfället. Även utländskt finansierade industrier behöver kunna finna avsättning för sortiment de inte själva kan använda.

UTMANING 4 – GAMMELSKOGEN

Ryssland är unikt i Europa såtillvida att landet fortfarande har stora massiv av relativt orörd gammelskog. Trycket på Ryssland att skydda dessa områden är mycket stort, men samtidigt utgör dessa områden på grund av den politik med koncentrerade avverkningar som fördes under sovjetperioden en mycket stor andel av den nu avverkningsmogna skogen. Denna fråga kommer säkert att vara mycket aktuell under en lång tid framöver, inte minst i relation till internationella frivilliga certifieringssystem, såsom FSC och PEFC.

UTMANING 5 – SKÖTSELFINANSIERING

När trakthyggesbruk lanserades i stor skala i Norrland i och med 1948 års skogsvårdslag, kunde man förutse en framtida ålderssvacka. Därför lanserades en lång rad statliga åtgärder och bidrag gavs bland annat till plantering, vägbyggen, dikning och skogsplanläggning. Dessutom åtog sig skogsföretagen själva att avverka den mindre växtliga äldre skogen först och att ransonera den

Landsbygden i Komi bebos av en äldre befolkning. Foto: Per Angelstam.

mer växtliga. Investeringar i fröplantager och plantskolor för att skapa mer snabbväxande plantor bekostades av såväl staten som skogsföretagen.

För att Ryssland ska kunna finansiera övergången från dagens modell, med huvudsakligen slutavverkning och självföryngring, till skötsel av planterad skog med jämn avkastning, krävs liksom i Sverige på sin tid stora investeringar, sannolikt från både staten och skogsföretagen.

SLUTORD

Den ryska skogssektorn är en maskin där flera delar går ganska dåligt och där delarna är beroende av varandra för att själva kunna fungera bättre. Bättre skogsskötsel förutsätter bättre avsättning för massaved. Massaindustrin behöver förutom tillgång till investeringsmedel en stabil och långsiktig tillgång på råvara. Sågverksindustrin behöver tillgång till sågtimmer av jämn kvalitet och jämna dimensioner, alltså från gallrade skogar. Den behöver också en massaindustri som bidrar till avverkningsnettot om inte sågtimmerpriset ska bli för högt. Urskogsliknande områden behöver skyddas, men detta förutsätter att virket istället kan tas genom gallring av andra generationens skogar.

Den nuvarande ryska skogspolitiken söker finna vägar att hantera flera av dessa problem. Jag tycker dock att mer fokus borde läggas på den bristande skötseln av ung och medelålders skog och på hur man ska hantera den ojämna åldersfördelningen. En politik med syfte att förbättra skogsskötseln skulle förutom att skapa en plattform för framtida utveckling av skogsindustrin också generera arbete i glesbygden och göra det enklare att skydda urskogsliknande områden, frågor som är lika aktuella i Ryssland som i Sverige. ○

Restrictions for Russian export

**INDULIS KOVISĀRS, HEAD OF FOREST
SECTOR, LATVIJAS FINIERIS**

Latvijas Finieris is focusing on development, manufacture and sales of birch plywood and has business partners in more than 50 countries. In 2010, the mills in Latvia and Lithuania consumed 560 000 cubic metres of birch wood for the production of 204 000 cubic metres of plywood.

LATVIJAS FINIERIS'S birch plywood mills stopped roundwood import from Russia in the middle of 2008 due to imposed import duty, difficulties in supply and demands for chain of custody. The company is laying down obligations on the operators who place timber and timber products on the market by requiring Chain of custody in accordance with the requirements of FSC, PEFC or the regulation (EU) no. 995/2010.

MANY ASPECTS CONCERNING the import duty from Russia are being discussed at EU level and Latvia takes part in the discussion process. Most probably the changes will come into force in the summer of 2012 or even later. The intention of the company is to use EU resources only and right now the raw wood supply is concentrated on the Baltic resources. Latvijas Finieris strongly believes that the Latvian State Forests, being an important veneer log supplier, will renew the FSC certificate in the first half of 2011. Some small trial orders of veneer birch logs have also been imported from Sweden. ○

*Indulis
Kovišārs.*

*Production of plywood at
Latvijas Finieris.
Photo: Indulis Kovišārs.*

Svensk-ryskt forskningssamarbete

**PER ANGELSTAM, PROFESSOR OCH LEDARE FÖR FORSKARTEAMET
”SKOG-LANDSKAP-SAMHÄLLE” PÅ SLU**

Skogsbruk är hållbart när ekologiska, ekonomiska, kulturella och sociala värden tillgodoses och förvaltningen inkluderar berörda aktörer och intressenter. Men medan produktionen av virke och biomassa på beståndsnivå idag är väl utvecklad, så är analys, planering och förvaltning för ekologiska, kulturella och sociala värden i landskap och regioner otillräcklig.

Att lära av andra länders skogshistoriska utveckling, utmaningar och lösningar är därför viktigt. Trots mycket likartade nordliga skogsekosystem är Sverige och Ryssland mycket olika vad gäller skogshistoria och förvaltningssystem. Forskargruppen ”Skog-Landskap-Samhälle” vid SLU:s campus i Skinnskatteberg använder denna kontrast för att bidra med kunskaper och utveckla verktyg för att genomföra riktlinjer om hållbart skogsbruk samt utveckla landsbygd och skoglig utbildning. Med landskap som fallstudier arbetar team av forskare från många discipliner tillsammans med praktiker i sju steg:

1. Välja landskap med olika naturgeografi, skogshistoria och förvaltningssystem.
2. Studera skogslandskapets miljöhistoria: vad hände, vilka var aktörerna och varför?
3. Kartera brukare av varor, ekosystemtjänster och värden i landskapet, och markanvändningen.
4. Analysera skogspolitiken, och hur samhället styrs.
5. Mäta tillstånd och trender för alla dimensioner av hållbart skogsbruk
6. Bedöma graden av hållbarhet genom att jämföra skogspolitik med tillstånd och trender, och hur förvaltning sker.
7. Syntes av kunskaper, och utveckling av verktyg för att mäta och kommunicera hållbarhetsdimensioner, och för adaptiv förvaltning.

Vi arbetar nu för att utveckla grannlandssamverkan genom att flera integrerade team av forskare och praktiker i både Sverige och Ryssland, och andra länder i Europas väst och öst, bildar ett Paneuropeiskt team. ○

WWF's view on the development

**ELENA KULIKOVA, FOREST DIRECTOR
WWF RUSSIA**

In recent years the public and authorities have been turning their attention to issues of the Russian forestry sector development. The forest is recognized to be one of the major economic advantages of Russia. It is an environmental shield not only for the country but for the entire planet. At the same time the unsustainable use of Russian forests is questioned and the issue of developing domestic processing of harvested timber is raised.

AWARENESS OF THIS SITUATION has created preconditions for taking necessary decisions to reform the Russian forestry sector. After a few years with the new Forest Code, which came into effect in January 2007, application revealed flaws of this law. Regulatory and legal acts of the forestry sector developed in accordance with the new Forest Code are in many cases imperfect and need substantial reworking. There are many major issues in the new forest legislation that require urgent solution.

THE PLAN OF NEW LEGISLATIVE initiatives prepared by the Federal Forestry Agency includes a draft federal law on making changes in the Forest Code. The main task is to combat illegal logging and to preserve and to protect

*Resin collection has always been an important part of Russian forestry.
Photo: Ola Jennersten.*

forests. Unfortunately, we have to admit that the reform process in the forest sector and the development of the new Forest Code proceeded without proper consideration of generally accepted reform practices in forest relations, in absence of openness and transparency, and was characterized by inconsistent discussions and adoption at state level.

AT THE SAME TIME, there are certain groups in Russia that represent the interests of those concerned with sustainable development of the forest sector. In parallel to the initiatives undertaken by the public sector and NGOs, the private sector, i.e. Russian and western forestry enterprises operating in Russia, has been intensively developing its own initiatives. Large companies are becoming increasingly aware of their social and environmental responsibility and are rather active in undertaking actions in line with the spirit of the ENA-FLEG process.

TAKING INTO ACCOUNT the described situation, WWF in Russia is implementing a variety of activities to overcome existing problems in the area of illegal logging and trade elimination. In on-going projects, WWF is involved in intensive work on forest policy and legislation improvement, work on responsible business development ensuring legality of wood and wood products and promoting FSC certification in Russia, and on work on awareness raising, education and training. ○

Aspen firewood in a village in Karelia. Photo: Ola Jennersten.

UNFF 9 i New York

FN:s skogsforum, UNFF, hade sin nionde session i FN-högkvarteret i New York 24 januari–4 februari.

LENNART ACKZELL, INTERNATIONELL SAMORDNARE, LRF SKOGSÄGARNA

Mötets tema var ”Skog för människor, bättre levnadsförhållanden och fattigdomsbekämpning” (Forest for People, Livelihoods and Poverty eradication). Detta var i klar analogi med logotypen för det Internationella Skogsåret 2011 (IYF 2011) som lanserades under denna UNFF-session.

FLERA MINISTRAR PÅ PLATS

Mycket av dessa stora UNFF-sessioner med hög närvaro av New York-baserade FN-diplomater består av uppläsning av allmänt hållna ståndpunkter från medlemsstaternas representanter. Men det sker också uppfriskande seminarier, s k Side-Events, där olika organisationer och länder ger presentationer och inbjuder till diskussion.

Under forumets andra vecka bjöd UNFF in till ett högnivåsegment med förhoppningen att skogsministrar skulle delta vid lanseringen av det Internationella Skogsåret 2011. Flera skogsministrar var på plats, t ex Finlands och Norges, medan Sveriges minister inte fanns på plats. Själva ceremonin bestod av högtidstal och filmklipp från en filmtävling om skog som föregick lanseringen av IYF 2011.

FAMILJESKOGSBRUKET BJÖD IN TILL DIALOG

Genom en s k Multi Stakeholder Dialogue samlade Familjeskogsbruket regeringsrepresentanter till ett möte för att diskutera bland annat markrättigheter, lyckat exempel på byskogsbruk och behovet av bra

samordning mellan småbrukare. Det traditionella uppläsandet av ståndpunkter frångicks därmed och istället samlades representanterna kring några bra bildpresentationer. Detta var för övrigt samma teman som togs upp under de två seminarier som Familjeskogsbruket anordnade under UNFF 9.

Värt att notera i strömmen av ståndpunkter var att Kina lyfter fram sin skogsmarkreform och pekar på ett decentraliserat, familjbaserat skogsbruk enligt skandinavisk modell som metod för att nå en god skogshushållning och mer inkomster till landsbygdens folk.

Megatrender presenteras den 8 juni på KSLA

Rights and Resources Initiative står bakom seminariet och gäster från södra halvklotet och svenska aktörer kommenterar utvecklingen.

För 20 år sedan diskuterades kommande ”megatrends”. En trend var att ”Pacific Rim” skulle öka i betydelse. Så har det blivit, men det skrevs också om t ex en ekonomisk boom på 1990-talet, religiöst återuppvaknande, biologins kommande tidsålder och individens triumf. Allt av detta har inte hänt.

Blue Skies-möte på Chatham House i London

Den 3–4 maj hålls i London ett möte med titeln *Resources, rights, and development in a changing world*. Den globala markkonflikten och BRICS-ländernas (d v s Brasilien, Ryssland, Indien, Kina och Sydafrika) kommande roll kommer bland annat att diskuteras. Jag förmodar att energi också dyker upp och att det som hänt i Japan kan påverka diskussionen. En del filosofer och ekonomer börjar också ifrågasätta om tron på ”evig tillväxt” verkligen är realistisk.

Uppföljning i Stockholm den 8 juni

Den 8 juni hålls på KSLA ett seminarium med titeln *Global Trends – Implications of the development and use of natural resources*. Mötet inleds med att Sten Nilsson och Andy White (Rights and Resources Initiative) diskuterar resultatet från Londonmötet och hur olika megatrender kan komma att påverka skogssektorn. Speciellt inbjudna gäster från Afrika, Asien och Latinamerika kommenterar det som presenteras – det är av stort värde att få höra vad t ex en person från Afrika anser. Representanter för olika svenska aktörer kommer också att berätta hur de reagerar på framtidsbilderna och diskutera vad de anser behöver göras. I det ideala fallet skulle vi kunna gå ett steg längre än vad som skett i London.

Reidar Persson, ledamot av Kommittén för Internationella Skogsfrågor

Lanseringen av det Internationella Skogsåret 2011 skedde under UNFF 9. Foto: Lennart Ackzell.

Skogskonventionen och UNFF 10

ANDERS LÖNNBLAD, DEPARTEMENTSRAÅD, LANDSBYGDSDEPARTEMENTET

Under United Nations Conference on Environment and Development (UNCED) i Rio 1992, kom delegaterna överens om tre olika konventioner, men inte om en skogskonvention. UNFF bildades 2000 för att ta över arvet från Rio 92.

SKOGSFOND

År 2007 enades man om ett ickebindande avtal för skydd av världens skogar. Detta är dock inte att jämföra med en skogskonvention som är ett lagligt bindande avtal. En stor och central fråga som varit länge på dagordningen är inrättandet av en frivillig skogsfond. Enkelt uttryckt – de utvecklade länderna ska förstås betala in pengar som sedan ska kunna användas av utvecklingslän-

derna. Utvecklingsländerna, särskilt i Asien och Sydamerika, trycker på hårt för att en fond skapas och de utvecklade länderna håller emot och hänvisar istället till redan existerande finansieringskällor.

Skogsfonden var också en stor fråga vid UNFF 9. Betydligt mer överraskande var att bl a Brasilien och Kina öppnade för att förhandlingar om en riktig skogskonvention skulle påbörjas. Det var särskilt överraskande beträffande Brasilien, som var ett av de länder som i Rio 92 var mest negativa till en skogskonvention. Om detta innebär ett genuint stöd för en skogskonvention eller bara ett försök för att få till stånd en skogsfond kan man bara spekulera i.

PANEUROPEISK SKOGSKONVENTION

I UNFF:s långtidsprogram som sträcker sig fram till 2015 finns skrivningar som öppnar för att på nytt titta på frågan om en skogskonvention. Personligen tror jag att en skogskonvention är en förutsättning för att få till stånd en sådan fond. Min gissning är att redan vid nästa UNFF-session 2013 kommer en skogskonvention att finnas med i diskussionen. Denna diskussion kommer säkert att påverkas av om och hur fortsättningen av en paneuropeisk skogskonvention utvecklas. Någon mer konkret process tror jag inte kommer att påbörjas förrän tidigast vid UNFF 11 som går av stapeln 2015. ○

Kalendarium 2011

April

6–8 april	Arkhangelsk International Forestry Forum	Roslehoz Arkhangelsk, Ryssland
19–20 april	Land Administration Conference	World Bank Washington DC, USA

Maj

2–6 maj	Planted Teak Forests: a Globally Emerging Forest Resource	CATIE, FAO, TEAKNET Guanacaste, Costa Rica
4 maj	Seminarium: Färdigheter och know-how för internationella skogliga uppdrag	Helsingfors universitet Helsingfors, Finland
9 maj	Konferens: Global overview of tree retention as a biodiversity conservation tool	KSLA, Future Forests Stockholm
11 maj	Kommittén för Internationella Skogsfrågor (KIS)	KSLA Stockholm

Juni

6–17 juni	United Nations Framework Convention on Climate Change	UN Bonn, Georgia, USA
8 juni	Seminarium: Global Trends – Implications on the development and use of natural resources	KSLA Stockholm

Se fler aktiviteter på www.sifi.se/kalendarium.

Vårens aktiviteter

Tankesmedjan för Internationella Skogsfrågor består av Kommittén för Internationella Skogsfrågor (KIS) och SIFI. Vid KIS möte i början av maj presenteras den genomlysning av tankesmedjan som under våren genomförts av ambassadör Lennart Båge.

Den 4 maj följer vi upp vårt seminarium om internationella karriärvägar (3 dec 2010) med ett utbildningsseminarium på Helsingfors universitet. Sverige representeras av KSLA, SLU, Miljödepartementet, Sida, Skogsindustrierna och studenter från SLU. Dessutom kommer Peter Holmgren från FAO i Rom.

Globala trender presenteras under ett seminarium den 8 juni i samarbete med den amerikanska tankesmedjan Rights and Resources Initiative. Några länder från syd presenterar sin syn på trenderna och aktörer från den svenska skogssektorn får möjlighet att kommentera hur de ser på utvecklingen. Vi hoppas då komma ett steg längre än det föregående mötet på Chatham House i London.

Till hösten planerar KIS två seminarier om det globala behovet av mat, fiber och energi (27 sept och 22 nov) i samarbete med kommittéerna för Energi och för Lantbrukets Internationalisering. Syftet är att belysa den globala konkurrensen om mark samt möjligheten att nyttja marken för produktion av såväl mat, fiber som energi.

Tack vare SLU:s och KSLA:s finansiella stöd har sekretariatets verksamhet utökats till en heltid från och med första januari 2011. Vårt nästa nyhetsbrev kommer att lyfta ett antal globala trender i linje med seminariet den 8 juni i ett försök att blicka fram emot den kommande utvecklingen under de närmaste trettio åren. Lämna gärna synpunkter på vårt arbete. Vårt mål är att nyhetsbrevet tillsammans med hemsidan ska vara ett forum för att utveckla den svenska skogssektorn, gärna genom diskussioner, men inte debatt, i akademiens anda.

Våra finansiärer:

*Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien
Sveriges Lantbruksuniversitet*

Prenumerera på nyhetsbrevet till din e-postadress!
Anmäl prenumeration på www.sifi.se.

KORT OM SIFI

Tankesmedjan för Internationella Skogsfrågor består av kommittén (KIS) och sekretariatet (SIFI) för Internationella Skogsfrågor. Vård för SIFI är Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA). Styrgrupp för arbetet är KIS och i tankesmedjan finns även en funktion för resursbasutveckling med representanter från olika delar av den svenska skogssektorn.

SIFI:s NYHETSRETT KOMMER 4 GÅNGER/ÅR
Redaktör & ansvarig utgivare: Fredrik Ingemarson,
fredrik.ingemarson@ksla.se
Grafisk form: Konkret AB och Ylva Nordin
Sekretariatet för internationella skogliga frågor
Box 6806 (Drottninggatan 95 B), 113 86 Stockholm
Tel: 08-545 477 11, Fax: 08-545 477 10, www.sifi.se